

มุมมองวิชาการเกษตร

พนารัตน์ เสรีทวีกุล : รายงาน

ผงไหมเพิ่มมูลค่าไหม

ไหม เป็นเส้นใยธรรมชาติที่มนุษย์นำมาใช้ประโยชน์ในการทอผ้าเป็นเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งต่อมาได้พัฒนามาใช้เป็นอาหาร สมุนไพร เส้นไหมนำมาใช้ทางการแพทย์และในปี 2532 เป็นต้นมาได้มีการนำผงไหมมาเป็นส่วนผสมในเครื่องสำอางหลายชนิด โดยผงไหมที่ได้มาจากการนำส่วนของเส้นไหมรังไหมหรือดอมไหมมาผลิตด้วยกรรมวิธีต่างๆ แล้วจะได้ผงไหม 2 ชนิด คือ ชนิดละลายน้ำ และ ไม่ละลายน้ำ ซึ่งแต่ละชนิดมีคุณสมบัติและการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน

ประเทศไทยเริ่มผลิตผงไหมเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2540 ที่ศูนย์วิจัยหม่อนไหมศรีสะเกษ กรมวิชาการเกษตร เป็นชนิดไม่ละลายน้ำโดยได้

จากเส้นไหมพันธุ์นางนอยศรีสะเกษ - 1 แต่ผงไหมที่ได้ยังมีความละเอียดไม่เพียงพอ ต้องปรับปรุงให้มีขนาดเล็กจึงจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งปัจจุบันศูนย์วิจัยหม่อนไหมศรีสะเกษได้ค้นคว้า วิจัยจนทำให้ได้ผงไหมที่สามารถนำไปใช้ทำผลิตภัณฑ์เคลือบได้

ผงไหมชนิดไม่ละลายน้ำ มีคุณสมบัติที่สำคัญหลายอย่าง สามารถดูดซับความชื้นได้ดีมีความสามารถในการดูดจับน้ำมัน ป้องกันยูวีในแสงแดดได้ตั้งแต่ 42-82 เปอร์เซ็นต์ สามารถดูดซับหรือปลดปล่อยน้ำได้ตามสภาพอุณหภูมิและความชื้นของผิวหนัง จึงมีประโยชน์ในการดูแลสุขภาพผิวได้เป็น

อย่างดี เพราะผงไหมจะช่วยป้องกันและรักษาอาการที่ผิวหนังขาดความชื้นโดยกระตุ้นให้เกิดความชุ่มชื้นต่อผิวหนัง บริษัทเครื่องสำอางชั้นนำในประเทศญี่ปุ่นจำนวนมากจึงนำผงไหมมาผลิตเป็นเครื่องสำอางจำหน่ายไปทั่วโลกจนถึงทุกวันนี้

สำหรับผงไหมชนิดละลายน้ำสามารถนำมาบริโภคได้ จึงนำมาทำเป็นอาหารเสริม ซึ่งจากการวิเคราะห์ทาง

ชีวเคมีพบมีกรดอะมิโนถึง 18 ชนิด ในจำนวนนี้มี 4 - 5 ชนิดที่มีความสำคัญต่อร่างกายช่วยควบคุมระดับโคเลสเตอรอล เสริมสร้างการทำงานของตับ ช่วยให้ระบบภูมิคุ้มกันดี ลดอาการบาดเจ็บช่วยควบคุมโรคพิษสุรา กระตุ้นการทำงานของสมองส่วนบนซึ่งช่วยในเรื่องของความจำ กระตุ้นการเต้นของหัวใจและช่วยให้แผลหายเร็วขึ้น นอกจากนี้ยังนำมาเป็นส่วนผสมของการผลิตเครื่องสำอางประเภทป้องกันรอยย่น ดูแลผิวให้เต่งตึงและป้องกันการเกิดฝ้า

นายวิทยวัฒน์ ภูษธร ณ อยุธยา ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร กล่าวว่า กรมวิชา

การเกษตรร่วมกับสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติและกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลิตผงไหมทั้ง 2 ชนิดรวมทั้งทำการวิเคราะห์คุณสมบัติทางชีวเคมีและกายภาพพบว่าสามารถนำมาใช้ในการทำผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางบางชนิด ส่วนการพัฒนาเพื่อเป็นอาหารเสริมและทางการแพทย์นั้นยังต้องใช้เวลาในการวิเคราะห์วิจัยและทดสอบในด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งหากวิจัยจนครบสมบูรณ์ในทุกขั้นตอนแล้วก็จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ เป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับเศษเหลือของรังไหม เส้นไหม เพราะจากการสำรวจปริมาณเศษไหมในปี 2544 พบมีปริมาณมากกว่าปีละ 300-400 ตัน หากจำหน่ายเป็นวัตถุดิบจะมี

มูลค่าเพียง 41-95 ล้านบาท แต่ถ้านำมาผลิตเป็นผงไหมจำหน่ายจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าปีละ 1,500 - 2,000 ล้านบาท ซึ่งผู้ที่ได้รับประโยชน์ก็คือเกษตรกรที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ

ท่านที่สนใจผงไหมและผลิตภัณฑ์จากไหมอื่นๆ สามารถชมได้ในงานโชว์เคส "สร้างงาน สร้างเศรษฐกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตร" ระหว่างวันที่ 10-17 พฤษภาคม 2545 ณ สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพมหานครในวันและเวลาดังกล่าว